

NESTKASTENVERSLAG VAN KONINGSHOF 1992.

Jan Wouters

Op 14 maart hebben we met een flinke ploeg de voorjaars-schoonmaak van de nestkasten uitgevoerd. Daarbij hebben we 25 nieuwe kastjes opgehangen, deels om verdwenen kasten te vervangen en deels ter vernieuwing van versleten exemplaren. Daarmee kwam het totaal aantal kasten op 105.

Er waren veel nieuwe kastjes beschikbaar, omdat ik er een stuk of 15 nieuwe had gemaakt van afvalhout van Geert Sanders. Daarna kwam Wim van de Voort ook nog met een partij van 20 zeer degelijk ogende kasten van watervaste multiplex, goed in de carboli-neum.

Ik verkeer nu in de luxe omstandigheid dat ik nog 11 kastjes in reserve op zolder heb liggen. Toch zijn geschikt afvalhout en kant en klare

nestkastjes altijd welkom.

De controles tijdens het broedseizoen werden gehouden op 4 en 25 mei en 15 juni. Bij een controle worden alle kasten nagekeken op een avond, vanaf ongeveer half zeven. De nesten, eieren of jongen of oude vogels op het nest, die worden aangetroffen in de kast, worden genoteerd.

Uit de gegevens van de drie controles heb ik tabel 1 samengesteld. Als tweede broedsels zijn die broedsels beschouwd, die in een kast werden begonnen waarin al eerder in het broedseizoen, door dezelfde soort, een al dan niet geslaagde broedpoging is ondernomen. Ook de broedsels die bij de derde controle worden aangetroffen, worden als tweede broedsels be-schouwd.

Tabel 1: Totale resultaten van de nestkastencontroles in 1992 op Koningshof te Veldhoven.

Soort	1e broedsel	2e broedsel	Totaal
Koolmees	42	18	60
Pimpelmees	11	2	13
Bonte Vliegenvanger	12	-	12
Gekraagde Roodstaart	1	-	1
Holenduif	2	-	2
Kauw	2	-	2
			+ -----
Totaal aantal broedsels			90
Hommel spec.			1
Eekhoorn			1
Niet gebruikte kasten			28
			+ -----
			120
Twee keer gebruikte kasten			15
			- -----
Totaal aantal kasten			105

Uit de tabel blijkt dat er weer volop gebruik is gemaakt van onze nestkastjes. Wel valt de betrekkelijke soortenarmoede op. Net als vorig jaar broedden er maar 6 soorten in onze kasten. Dat is waarschijnlijk toch voor een groot gedeelte een kwestie van toeval. Want vorig jaar hadden we de Zwarte Mees en de Ringmus, die nu niet in de kasten broedden en dit jaar de Gekraagde Roodstaart en de Kauw, die er vorig jaar niet bij waren.

Ook de Bosuil was dit jaar weer afwezig, voor het tweede achtereenvolgende jaar.

De Koolmees had 5 eerste broedsels minder dan vorig jaar en zakte daarmee bijna terug tot het niveau van 1990. Mogelijk was dit nog een gevolg van het slechte broedseizoen van vorig jaar.

Het aantal tweede broedsels van de Koolmees was met 18 opvallend hoog. Het is sinds 1985 niet meer zo hoog geweest. Als die ook nog veel jongen op hebben geleverd, is de teruggang van de populatie wel gecompenseerd.

De Pimpelmees liep ook iets terug en kwam daarmee op het laagste niveau sinds 7 jaar. Na enkele goede jaren is de stand op Koningshof bijna gehalveerd. Misschien speelt ook hier het vorige broedseizoen een rol. Er waren echter niet veel tweede broedsels.

De Bonte Vliegenvanger heeft zich beleemaal hersteld van de terugval van vorig jaar en kwam zelfs uit op een nieuw recordaantal. Met 12 broedpa-

ren was de soort talrijker dan de Pimpelmees. De opmars, die nu 13 jaar duurt, lijkt nog niet afgelopen. Het is echter de vraag of de Bonte Vliegenvanger op Koningshof de Koolmees in kan halen.

De Gekraagde Roodstaart was wel aanwezig maar slechts met een paartje. Deze soort blijft toch maar zwak vertegenwoordigd in de nestkasten.

De Kauwen leken te profiteren van de afwezigheid van de Bosuil. Er hangen maar enkele kasten die geschikt zijn voor Kauwen. Nu de Bosuil geen gevaar vormde voor de Kauwen, durfden ze er twee te gebruiken. Heel gelukkig zijn ze niet geweest met hun nageslacht. Van de 6 jongen die ik ringde van die twee broedsels zijn er 4 korte tijd later teruggemeld: geschoten bij het Witven in Veldhoven.

De Holenduif kwam maar tot 2 broedsels, mogelijk ten gevolge van concurrentie om de kasten met de Kauwen. Toch is de soort ieder jaar wel aanwezig.

Tot slot nog een woord van dank aan alle helpers bij schoonmaak en controles. Het blijft een vogelwerkgroepsactiviteit die voor alle leden openstaat. Het is altijd mooi om eens wat vogels van dichtbij te zien en eens in hun nest te kunnen kijken. De nestkastactiviteiten worden steeds op vergaderingen bekend gemaakt en zo mogelijk ook in de convo's aangekondigd. Als je mee wilt doen, ben je van harte welkom.

JAN WOUTERS
(nestkastcoördinator)

